

Politieonderwijsraad

Werkplan 2016

Colofon

De Politieonderwijsraad is een adviesorgaan, waarvan de positie en taken bij wet zijn geregeld. De Raad adviseert de minister van Veiligheid en Justitie (gevraagd en ongevraagd) over het regeringsbeleid met betrekking tot het Nederlandse politieonderwijs en de Strategische Onderzoeksagenda Nationale Politie.

De Politieonderwijsraad fungeert daarnaast als een overleg- en afstemmingsorgaan tussen direct en indirecte betrokkenen bij het Nederlandse politieonderwijs. De aandacht in de Politieonderwijsraad gaat in het bijzonder uit naar de relatie tussen de kenmerken en ontwikkelingen van de politiepraktijk, de (politie)arbeidsmarkt en het politieonderwijs, alsmede het wetenschappelijk onderzoek dat daar betrekking op heeft. Daarbij heeft de relatie met het reguliere beroepsonderwijs en het hoger onderwijs steeds de aandacht, evenals de internationale dimensie.

Werkplan 2016, uitgebracht aan de minister van Veiligheid en Justitie.

Uitgave van de Politieonderwijsraad, Den Haag, december 2015.

Adres:
Mauritskade 37
2514 HE Den Haag

Postadres:
Postbus 25842
2502 HV Den Haag

Telefoon 08816 99080
www.politieonderwijsraad.nl.

© 2015 Politieonderwijsraad, Den Haag
Alle rechten voorbehouden. *All rights reserved.*

Inhoudsopgave

1	• Inleiding	4
2	• Politieonderwijsraad	5
3	• De rode draad	7
4	• Activiteiten 2016	10
	4.1 Commissie Kwalificatiestructuur politieonderwijs	
	4.2 Commissie Kennis en onderzoek	
	4.3 Commissie Horizontale afstemming en verantwoording	
5	• Budgettair kader en begroting 2016	18
	Bijlage • Samenstelling Politieonderwijsraad en commissies per 1 december 2015	19

Inleiding

In dit werkplan beschrijft de Politieonderwijsraad op hoofdlijnen de voorgenomen activiteiten voor het jaar 2016. Daaraan voorafgaand wordt aan de hand van een korte terugblik de rode draad van het werk van de Raad weergegeven. De Politieonderwijsraad heeft zich steeds bewogen op het grensvlak tussen politiepraktijk en politiewerkzaamheden enerzijds en het politieonderwijs anderzijds. Recent is daar de relatie met het wetenschappelijk onderzoek naar de politie bij gekomen als aandachtsgebied. Dit vond plaats in het kader van de wijziging van de Politiewet 2012 in verband met de inbedding van de Politieacademie binnen het politiebestedel.

De Politieonderwijsraad heeft eigen taken binnen het (nieuwe) politiebestedel. De wettelijke taakopdracht valt uiteen in een adviesfunctie en een overleg- en afstemmingsfunctie. Deze staan beschreven in hoofdstuk 2 van dit werkplan.

Hoofdstuk 3 bevat een korte terugblik op het werk van de Raad in de afgelopen jaren. Hieruit blijkt onder andere dat de Raad, zoals ook de politie en de Politieacademie, anticipeert op het nieuwe wettelijke kader en wat dit aan samenwerkingsrelaties veronderstelt. Naast de al langer bestaande commissie kwalificatiestructuur politieonderwijs (KSP), zijn er twee nieuwe commissies gekomen. De commissie horizontale afstemming en verantwoording (HAV) is een platform voor de Politieacademie en de verschillende stakeholders bij het politieonderwijs. De commissie kennis en onderzoek (K&O) bereidt adviezen en rapportages voor over de Strategische Onderzoeksagenda Nationale Politie en voert begeleidingswerkzaamheden uit met betrekking tot de aanbesteding en uitvoering van onderzoek.

In hoofdstuk 4 zijn de geplande activiteiten voor 2016 verwoord. De activiteiten zijn overwegend geordend naar de drie hoofdthema's kwalificatiestructuur politieonderwijs, kennis en onderzoek alsmede horizontale afstemming en verantwoording. Er zijn echter ook activiteiten met een overstijgend en verbindend karakter.

In hoofdstuk 5 volgen enkele opmerkingen over het budgettaire kader en de begroting voor 2016. De Raad hanteert het werkplan zo, dat er ruimte is om lopende het jaar in te kunnen spelen op nieuwe advies- en afstemmingsvragen.

Politieonderwijsraad

De Politieonderwijsraad neemt binnen het politiebestedel een eigen en onafhankelijke positie in ten opzichte van het (beleidsverantwoordelijke) ministerie van Veiligheid en Justitie, de politie als behoeftesteller en de Politieacademie als uitvoerende organisatie. Formeel gold in 2015 nog steeds het kader van de Wet op het LSOP en het politieonderwijswet van 2003. Feitelijk richtte een ieder zich echter op het nieuwe wettelijke kader waarover begin 2016 zal worden besloten door het parlement.

De samenstelling van de Politieonderwijsraad is bij wet geregeld. De politie is, als werkgever en afnemer, de voornaamste behoeftesteller van het politieonderwijs en het politieonderzoek. Daarnaast zijn andere stakeholders vertegenwoordigd in de Raad en kent de Raad een onafhankelijk voorzitter en - vicevoorzitter, die de onafhankelijke positie van de Raad markeren. Het ministerie van Veiligheid en Justitie is via een waarnemend lid vertegenwoordigd in de Raad. Leden van de Politieonderwijsraad komen verder uit de kringen van het Openbaar Ministerie en het lokaal openbaar bestuur ('de gezagen'), de vakorganisaties en het reguliere onderwijs. Hoewel elk van de belanghouders in de Raad een eigen belang articuleert, is het overleg gericht op een zo groot mogelijke consensus. De taakopdracht van de Raad is vergelijkbaar met die van de Stichting Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB), de commissies macrodoelmatigheid van het mbo en het hoger onderwijs en toont verder gelijkenis met adviesorganen als de Onderwijsraad en de Sociaal Economische Raad. De Politieonderwijsraad heeft een gecombineerde taakopdracht als adviesorgaan voor de Minister van Veiligheid en Justitie en als overleg- en afstemmingsorgaan. De leden van de Raad worden per koninklijk besluit benoemd.

Taakopdracht

De taken van de Politieonderwijsraad kunnen als volgt worden samengevat:

1. adviseren over de ontwikkeling en het onderhoud van de kwalificatiestructuur politieonderwijs, gericht op de aansluiting en afstemming tussen het aanbod van politieonderwijs en de behoeften daaraan, mede in het licht van de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden, en mede gelet op van belang zijnde ontwikkelingen in internationaal verband;
2. adviseren over eisen die gesteld moeten worden aan de plaatsen waar de beroepspraktijkvorming wordt uitgevoerd;
3. toezien op de aansluiting tussen het politieonderwijs en het reguliere onderwijs (mbo, hoger onderwijs);
4. adviseren over de strategische onderzoeksagenda nationale politie;
5. verzorgen van de uitbesteding van het toegepast wetenschappelijk onderzoek en de begeleiding daarvan;
6. adviseren aan de minister, gevraagd en ongevraagd.

Het nieuwe wettelijke kader waarover begin 2016 zal worden besloten door het Parlement, handhaaft de dubbele functie van de Politieonderwijsraad: enerzijds adviesorgaan, anderzijds overleg- en afstemmingsplatform. De samenstelling van de Raad en zijn commissies biedt de mogelijkheid om op een systematische en horizontale wijze bij te dragen aan de actualiteit en relevantie van het politieonderwijs en politieonderzoek, en de kwaliteit ervan. De perspectieven van de politie en de Politieacademie kunnen verbonden worden met die van andere stakeholders. De overleg- en afstemmingsfunctie is voorwaardelijk voor adequate en gedragen adviezen, maar is evenzeer aan de orde bij de verbinding tussen de resultaten van wetenschappelijk onderzoek, de kennisfunctie van de Politieacademie en de curricula van het politieonderwijs. De betrokkenheid van stakeholders is verder van groot belang voor het stelsel van kwaliteitszorg van de Politieacademie.

Commissies

De Politieonderwijsraad heeft in 2013 besloten verder te gaan met drie commissies. Het zijn de commissie Kwalificatiestructuur Politieonderwijs (KSP), de commissie Kennis en Onderzoek (K&O) en de commissie Horizontale Afstemming en Verantwoording (HAV). De samenstelling van commissies wordt vastgesteld door de Raad. Leden kunnen afkomstig zijn uit de Raad zelf of de vertegenwoordigde organisaties, maar het kan ook gaan om externe deskundigen, die (tijdelijk) deel uitmaken van een commissie.

De werkwijze van de Raad en de commissies is samen te vatten met de volgende trefwoorden: signaleren, agenderen, onderzoek en adviseren. De Raad weegt daarbij of en in hoeverre onderwerpen van 'voldoende gewicht' zijn om te leiden tot aanbevelingen aan partijen of formele adviezen aan de minister.

Secretariaat

De Politieonderwijsraad beschikt over een secretariaat dat de leden van de Raad ondersteunt, in het bijzonder de voorzitters van de Raad en de commissies. Medewerkers van het secretariaat bereiden vergaderingen voor, schrijven notities en ontwerpadviezen, houden inhoudelijke dossiers bij en onderhouden de benodigde contacten. In goed overleg wordt gezocht naar een actieve en inhoudelijke betrokkenheid van alle belanghouders van het politieonderwijs en het politieonderzoek bij de voorbereiding van vergaderingen en adviezen.

Het secretariaat is beheersmatig ondergebracht bij de politie en is sinds oktober 2015 gehuisvest aan de Mauritskade 37 te Den Haag.

De rode draad

In de Politieonderwijsraad klinken de stemmen van de stakeholders van het politieonderwijs en het wetenschappelijk onderzoek naar de politie. De minister van Veiligheid en Justitie wordt op basis hiervan (gevraagd en ongevraagd) geadviseerd over de kaders waarbinnen het onderwijs en het onderzoek gestalte krijgt. Ook kan de minister rekening houden met de uitkomsten van horizontale afstemming binnen de Politieonderwijsraad. Een korte terugblik op het werk van de Raad zet de plannen voor 2016 in perspectief. Vanuit dit perspectief wordt ook de context van een aantal actuele ontwikkelingen benoemd.

Terugblik

Vanaf 2003 is het werk van de Politieonderwijsraad uitgevoerd op basis van ervaring en de inzet en betrokkenheid van de leden en hun achterbannen. De werkrelatie met de Politieacademie was steeds intensief. Stap voor stap zijn de werkrelaties met de stakeholders geïntensiveerd. Steeds is daarbij gelet op de onafhankelijke positie en verantwoordelijkheid van de Raad.

De geschiedenis van de Politieonderwijsraad is beschreven in de bundel *Gewoon Overleg Leert al Anders* (2011). Uit deze publicatie blijkt dat gesprekken over het politieonderwijs per definitie meerstemmig van karakter zijn. De onderscheiden gezichtspunten tonen vier belangrijke waarden met een eigen legitimiteit: professionele, rechtstatelijke, bedrijfsmatige en humane waarden. Deze waarden dienen telkens ten opzichte van elkaar gewogen om een bevredigende balans te vinden. In de achterliggende jaren is het steeds gelukt om breed gedragen adviezen uit te brengen. Professionele waarden wogen daarbij veelal het zwaarst, maar ook andere waarden zijn terug te vinden in adviezen, onderzoeksrapporten of signaleringsrapportages.

De Politieonderwijsraad heeft meerdere keren bijgedragen aan de visieontwikkeling met betrekking tot het politieonderwijs. In *Perspectieven op politieonderwijs* (2010) werd geadviseerd over de balans tussen de kwaliteit van het politieonderwijs, variatie van leerwegen en opvattingen over doelmatigheid. Anderhalf jaar later volgde het advies *Bijdragen aan blauw vakmanschap* (2011) en snel daarna werd een vergelijking gemaakt tussen het politieonderwijs en het onderwijs voor de verzorgende en verplegende beroepen (*Sectoren gespiegeld*, 2012). In elk van deze adviezen en rapporten is te lezen dat de financiële en economische crisis van 2008 en latere jaren ingrijpende effecten had op het politieonderwijsbeleid.

Verder was er de herijking van de beroepsprofielen van de politie (*Advies Schakelen in Verantwoordelijkheid*, 2011) en de doorwerking daarvan in kwalificatiedossiers. In totaal werden er twaalf kwalificatiedossiers voorgesteld, waarbinnen de bestaande kwalificaties (diploma's, deeldiploma's, certificaten van na- en bijscholing) werden geordend en in onderlinge samenhang gebracht. Kwalificatiedossiers scherpen het onderscheid aan tussen kwalificaties (diploma's, deeldiploma's en certificaten) en opleidingen (de leerweg). Kwalificatiedossiers worden niet afgeleid vanuit de opleidingen, maar vanuit het politiewerk en de eisen die politie en maatschappij stellen in termen van persoonlijke en maatschappelijke vorming. In de kwalificatiedossiers vinden opleiders en examinatoren hun houvast.

Ook is de noodzaak onderstreept om het geheel aan kwalificaties en (aanvullende) opleidingen meer in samenhang te brengen. De kwalificatiestructuur politieonderwijs fungeert als het koppelvlak tussen de behoefte aan competenties en kwalificaties en wat daarvoor nodig is aan kennis, vaardigheden en werkervaring. Benadrukt is, dat het gaat om de startbekwaamheid voor een politieberoep, -functie of -rol en het bijbehorende bewijs daarvan. Doorontwikkeling in het vak (een bepaalde expertise of specialisme of een rol) vergt veelal meerjarige werkervaring, adequate begeleiding vanuit 'de lijn'

(operationele sturing), maar vooral ook initiatief van mensen zelf. Wat dit betekent voor medewerkers, leidinggevend en de organisatie als geheel wordt beschreven in het HRM-beleid van de politie. De Politieacademie kan met gerichte diensten bijdragen aan een dergelijke doorontwikkeling.

In het najaar van 2015 heeft de Politieonderwijsraad geadviseerd over het onderscheid politieopleidingen / overige opleidingen, zoals de nieuwe wet dat maakt. Naast de eerder onderscheiden kwalificatiedossiers heeft de Raad geadviseerd voortaan een certificatenoverzicht te hanteren, dat als vaste bijlage bij elk kwalificatiedossier past en waarin per certificaat de examenvereisten staan geformuleerd. Hoe dit certificatenoverzicht er precies uit moet zien, is nog onderwerp van verder overleg.

Ontwikkelingen in de politiepraktijk en evaluaties van het politieonderwijs leveren de input op voor het onderhoud en de verdere ontwikkeling van de kwalificatiestructuur. Elk dossier en elke kwalificatie wordt minimaal eens in de drie jaar tegen het licht gehouden, maar dat kan ook sneller als de actualiteit daar om vraagt.

De afgelopen tien jaar heeft de Raad diverse rapportages opgesteld met een signalerend karakter, bedoeld als bijdrage bij het formuleren van de voortschrijdende ontwikkelingsagenda van het politieonderwijs. Deze rapportages waren vooral bedoeld voor de leden van de Politieonderwijsraad zelf, en zijn commissies, maar bleken toch ook relevant te zijn voor anderen. De laatste rapportage dateert van juni 2015.

Herijking realisatieplan

Op 10 september 2015 heeft de Tweede Kamer gesproken over de voortgangsbrief met betrekking tot de herijking van de realisatie van de Nationale Politie. Deze bespreking leidde onder andere tot moties inzake de kwantiteit, inzet en kwaliteit van de opsporing en van wijkagenten.

Verbetering van de kwaliteit van de opsporing

Het parlement heeft het vraagstuk van de kwaliteit van de opsporing onderstreept. Op bepaalde opsporingsthema's heeft de politie te weinig expertise in huis. Voor de korte termijn heeft dit geleid tot een contourennota met te nemen maatregelen (november 2015). O.a. gaat het over de organisatiecultuur, om meer variatie in de instroom van nieuw personeel (meer hbo en wo-instroom), het gebruik van informatietechnologie en een verbetering van vakmanschap door middel van het politieonderwijs. Dit laatste betreft bijvoorbeeld specialistische kennis op het terrein van digitale - en financieel-economische recherche, (parate) kennis van (straf) wetgeving en vaardigheden op het terrein van het opmaken van processen-verbaal. Dit raakt niet alleen het recherchepersoneel, maar ook hun leidinggevend, alsmede medewerkers intake en service. De thematiek op zich is overigens niet nieuw. Al eerder droeg de Politieonderwijsraad bij aan zicht op de problematiek met het rapport *Juridische kennis en het proces-verbaal, een onderzoek naar de kwaliteit en aandachtspunten voor verbetering* (2011).

Wijkagenten

Door het openbaar bestuur (regioburgemeesters) is aangegeven, dat de kwaliteit en het opleidingsniveau van wijkagenten een zorgpunt is. De snel veranderende samenleving en de toenemende complexiteit binnen het lokale veiligheidsbeleid vragen om wijkagenten die complexe problemen kunnen analyseren, het lokale bestuur hierover kunnen adviseren om vervolgens de problematiek aan te pakken. Deze thematiek heeft naar verwachting gevolgen voor het politieonderwijs, maar mogelijk ook de formulering van kwalificaties en examenvereisten. In de discussie over de herijking van het realisatieplan heeft dit onderwerp een belangrijk accent gekregen.

Sectorplan politie en defensie

Overleg tussen overheid, werkgevers- en werknemersorganisaties heeft in 2013 geleid tot afspraken gericht op het voorkomen van een verdere toename van de (jeugd-) werkloosheid in Nederland. Dit vraagt om een versterking van de arbeidsmarkt.

Meerdere sectoren leveren daaraan een bijdrage. Defensie en politie hebben samen in 2014 een eigen sectorplan opgesteld dat in het najaar van 2015 in uitvoering is genomen. Het plan geeft een extra stimulans aan het arbeidsmarktbeleid bij defensie en de politie en versterkt de onderlinge samenwerking. Deels gaat het om reeds lopende projecten, deels zijn er ook nieuwe initiatieven. Twee projecten raken aan het politieonderwijs. Een vergelijking van opleidingen van politie en defensie moet leiden tot een beter zicht op de mogelijkheden tot wederzijdse doorstroom. Daarnaast wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd met betrekking tot een nieuwe mbo opleiding veiligheidkunde (NLQF 4), waar mogelijk ook andere organisaties dan defensie en de politie een belang bij hebben.

Activiteiten in 2016

De activiteiten die de Politieonderwijsraad in 2016 beoogt uit te voeren, zijn geclusterd in drie thema's, (1) de kwalificatiestructuur; (2) kennis en onderzoek; en (3) horizontale afstemming en verantwoording. Op elk van deze clusters is een commissie werkzaam. Daarnaast is er sprake van activiteiten die de onderlinge samenhang dienen.

De activiteiten per commissie komen in de volgende paragrafen aan de orde. Eerst wordt kort ingegaan op de activiteiten die faciliterend, verbindend dan wel overstijgend van karakter zijn.

Zo spreken de drie voorzitters elkaar met enige regelmaat om de koers en de planning van activiteiten onderling af te stemmen. Daartoe behoort ook het onderhouden van bilaterale contacten met leden van de Raad met het oog op de (verdere) agendaontwikkeling. Vergelijkbaar leggen en onderhouden de medewerkers van het secretariaat van de Raad hun eigen bilaterale contacten en dragen zij onderling zorg voor de nodige, inhoudelijke afstemming.

Een verbindend thema betreft het onderwerp 'kennistransfer'. Hoe kan bevorderd worden dat kennis uit wetenschappelijk onderzoek naar de politie doorwerkt in de politiepraktijk, het politieonderwijs en de voorbereiding van beleidsadviezen? Dit is primair een aandachtspunt van de commissie Kennis en Onderzoek, maar vergt ook een betrokkenheid van de beide andere commissies. In het verleden beperkte de Raad zich tot het periodiek opstellen van signaleringsrapportages, als bijdrage aan de ontwikkelingsagenda van het politieonderwijs. Kan deze signaleringsfunctie verder worden uitgebouwd met het oog op de benodigde kennistransfer? Kennistransfer speelt ook binnen de Politieacademie, waar de doorwerking van kennis richting de curricula van de opleiding aan de orde is, en binnen de politie speelt het bijvoorbeeld op het koppelvlak tussen het politiewerk in uitvoering en processen van standaardisering van dat werk.

Een derde voorbeeld betreft de website van de Politieonderwijsraad. Een ieder die geïnteresseerd is in het werk van de Raad vindt hier het werkplan, gepubliceerde adviezen en rapportages en informatie over de werkwijze. De website is in 2015 in een moderner jasje gestoken en de functionaliteiten zijn verbeterd. In 2016 worden hierin verdere stappen gezet. Een deel van de website is afgeschermd en bevat informatie die alleen bestemd is voor leden van de Raad en/of commissies. De website van Politie & Wetenschap is qua stijl aangepast aan die van de POR. In de komende tijd moet bekeken worden in hoeverre verdere integratie functioneel is.

4.1 • Commissie Kwalificatiestructuur politieonderwijs

Sinds 2006 worden adviezen over de kwalificatiestructuur politieonderwijs voorbereid door de commissie KSP. Deze adviezen vinden overwegend hun beslag in de jaarlijkse Voor- en Najaarsadviezen. Het werk van de commissie KSP beperkt zich niet tot het voorbereiden van adviezen. Ook het beheer en de ontsluiting van de kwalificatiestructuur hoort daarbij. Verder heeft de commissie een belangrijke monitorfunctie. Een in 2014 ingestelde werkgroep procesbegeleiding ondersteunt het secretariaat van de commissie KSP bij de planning en uitvoering van werkzaamheden.

Functies

De functies van de commissie KSP kunnen als volgt worden samengevat.

Adviesfunctie

Elk half jaar bereidt de commissie een advies voor over het onderhoud en de verdere ontwikkeling van de kwalificatiestructuur. Elk kwalificatiedossier en de examenvereisten van elke politieopleiding worden minimaal eens in de drie jaar tegen het licht gehouden. Als daartoe aanleiding bestaat, kan dat ook sneller. Als ontwikkelingen in de politiepraktijk of -organisatie daartoe aanleiding geven, bereidt de commissie adviezen voor over nieuwe kwalificaties of het schrappen daarvan.

Beheers- en ontsluitingsfunctie

De kwalificatiestructuur bevat door de minister vastgestelde informatie over het politieonderwijs en de examens. De Politieonderwijsraad is de 'hoeder van de kwalificatiestructuur'. Voor opleiders en examinatoren is de kwalificatiestructuur het uitgangspunt voor hun werk. De Raad stelt de informatie over de kwalificatiestructuur beschikbaar via de website. Gedetailleerde informatie over examenvereisten vergt een inlogcode.

Monitorfunctie

De commissie KSP monitort relevante ontwikkelingen in het beleid, de politiepraktijk en (de evaluatie van) het politieonderwijs. Soms gaat het ook om internationale ontwikkelingen die van invloed (kunnen) zijn. Ook houdt de commissie de relatie tussen het politieonderwijs en het reguliere onderwijs in de gaten, bijvoorbeeld waar het gaat om het Europees kwalificatiekader. De Politieonderwijsraad kan vanzelfsprekend niet zonder de inbreng van de Politieacademie, de politie en andere stakeholders van het politieonderwijs.

Activiteiten 2016

Voor het jaar 2016 staat een aantal activiteiten op het programma dat deels een 'ongoing process' representeert en deels een uitvloeisel is van in 2015 ingezette ontwikkelingen en uitgebrachte adviezen. Deze worden hieronder kort verwoord.

AOPV

Onder regie van de Politieonderwijsraad is, in directe samenwerking met de politie en Politieacademie, een deeldiploma Algemene Opsporingsbekwaamheid en Politiële Vorming (AOPV) ontwikkeld. Dit deeldiploma is per 1 januari 2015 opgenomen in de kwalificatiedossiers vanaf NLQF-niveau 2 tot en met NLQF-niveau 6. Hiermee is onmisbare kennis en vorming voor alle politieambtenaren verwoord in de vorm van examenvereisten.

Momenteel spreken partijen over de mogelijkheden om het deeldiploma AOPV ook te benutten voor kortdurende opleidingen, gericht op specifieke functies. Hierbij moet rekening gehouden worden met mogelijke consequenties voor wet- en regelgeving, waaronder regelgeving op het terrein van de buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA). Naar verwachting zal het ministerie in de loop van 2016 ook de Politieonderwijsraad betrekken bij de verdere beleidsvorming.

Actualisering vastgestelde kwalificatiedossiers

In het Najaarsadvies 2013 heeft de Politieonderwijsraad geadviseerd over een kwalificatiestructuur bestaande uit twaalf kwalificatiedossiers (KD's). Niet elk van deze KD's was even ver ontwikkeld. In januari 2014 stelde de minister er zes vast. Ook adviseerde Politieonderwijsraad om het onderhoud en ontwikkeling van de kwalificatiestructuur in een driejarige cyclus te laten plaatsvinden.

De zes KD's die in januari 2014 werden vastgesteld zijn Assistent Politiemedewerker, Politiemedewerker, Bachelor Politiekunde, Master Crisis and Public Order Management, Master Politiekunde en Master Recherchekunde. Deze dossiers dienen in 2016 opnieuw onder de loep worden genomen en de betreffende beroeps- en kwalificatieprofielen met bijbehorende examenvereisten moeten worden geactualiseerd. Dit vergt dat de politie en de Politieacademie, mede gevoed door overige stakeholders, onderdeel D.2 van de dossiers ('de Ontwikkelingsagenda') bij de tijd brengen om van daaruit de overige onderdelen van het kwalificatiedossier te actualiseren.

Naar verwachting kan hierover in het Najaarsadvies 2016 worden geadviseerd.

Afronding overige kwalificatiedossiers

In 2014 en 2015 zijn respectievelijk de kwalificatiedossiers Master Tactisch Leidinggeven en Operationele Sturing afgerond. De eerstgenoemde is vastgesteld; de tweede wacht nog op overeenstemming tussen de politie en de vakbonden.

Dan zijn er nog vier kwalificatiedossiers die niet zijn afgerond en dus ook niet vastgesteld. De redenen hiervoor lopen uiteen. In een eerdere beleidsreactie heeft de minister aangedrongen op een spoedige afronding van deze KD's. Het gaat om de KD's Associate Politiekunde, Associate Recherchekunde, Bachelor Recherchekunde en Master Strategisch Leidinggeven. Wat betreft de laatstgenoemde heeft de politie twijfels geuit over de relevantie van een wetenschappelijke master op het terrein van leidinggeven.

Wat betreft de beide KD's op het terrein van de recherche speelt al langer de vraag of de kwaliteit van de recherche gebaat is bij meerjarige opleidingen op niveau 5 en 6 van het NLQF of dat een gevarieerd aanbod van korte, losse opleidingen beter past. Het gesprek hierover moet geplaatst worden tegen de achtergrond van de discussie over de kwaliteit van de opsporing (zie het vorige hoofdstuk). Vergelijkbaar is de vraag naar de behoeften op andere vakgebieden en werkterreinen waarop de Associate Politiekunde ziet.

Afwegingen over het (potentiële) belang van de vier genoemde kwalificatiedossiers kan niet los gezien worden van het onderscheid tussen politieopleidingen en overige opleidingen. De Politieonderwijsraad heeft hierover geadviseerd in het Najaarsadvies 2015.

Politieopleidingen en overige opleidingen

Het advies over de criteria van politieopleidingen en overige opleidingen heeft betrekking op het nieuwe wettelijke kader, waar dit onderscheid wordt gemaakt. Binnenkort zal het Parlement besluiten over het betreffende wetsvoorstel. Het centrale punt betreft de ministeriële verantwoordelijkheid voor het vaststellen van examenvereisten. Dat is wel het geval bij politieopleidingen, maar niet bij de overige. De voorgestelde criteria zijn toegepast op de bestaande kwalificatiestructuur en het opleidingsaanbod van de Politieacademie (zie bijlage 1 bij het Najaarsadvies 2015).

Hieruit blijkt dat er diverse verschuivingen zijn voorzien, zowel van de categorie overige opleidingen naar politieopleidingen, als omgekeerd. In het geval een overige opleiding om redenen toch als politieopleiding moet worden beschouwd, zullen daarvoor examenvereisten moeten worden geformuleerd. Waar een politieopleiding een overige opleiding kan worden, kan deze worden geschrapt uit de kwalificatiestructuur.

Modaliteiten van onderhoud en ontwikkeling kwalificaties

Het nieuwe wettelijk kader en het Najaarsadvies 2015 over het onderscheid tussen politieopleidingen en overige opleidingen vraagt ook om een aangepaste methodiek van onderhoud en ontwikkeling van de kwalificatiestructuur. In het advies zijn drie modaliteiten van onderhoud en ontwikkeling voorgesteld. Deze modaliteiten zullen in de komende maanden nog nader uitgewerkt worden.

Wat betreft de politieopleiding worden twee modaliteiten onderscheiden. Waar sprake is van diploma's en deeldiploma's wordt voorgesteld dit te blijven doen aan de hand van kwalificatiedossiers. Waar sprake is van certificaten van na- en bijscholing kan dat plaatsvinden aan de hand van een certificatenoverzicht. Hoe dit overzicht geordend zal zijn, is nog onderwerp van nader overleg.

Modaliteit 3 staat voor het onderhoud en de verdere ontwikkeling van de overige opleidingen. Omdat de minister hier geen examenvereisten hoeft vast te stellen, maar alleen hoeft te besluiten over de bekostiging ervan, kan wellicht volstaan worden met een (lichte) toets achteraf in termen van actualiteit en relevantie van het geheel aan overige opleidingen.

Reconstructie examenvereisten 'afgeschermd kwalificaties'

In 2015 is de reconstructie van examenvereisten van om en nabij de tweehonderd kwalificaties afgerond. Wat resteert, is de reconstructie van examenvereisten van de zogenaamde afgeschermd kwalificaties. Het betreft kwalificaties waarvan de onderwijsinhoud en beoordelingscriteria om operationele (veiligheids-) overwegingen niet openbaar zijn maar slechts toegankelijk voor een beperkt aantal functionarissen. Toch is het van belang dat de minister ook voor deze categorie kwalificaties waarborgt dat politiefunctionarissen na afronding van een 'heimelijke opleiding' in het bezit zijn van de beoogde kennis en kunde. Het overleg over wat dit vergt qua procedure en waarborgen is recent gestart en zal in 2016 tot een advies leiden, waarschijnlijk in het Najaarsadvies 2016.

4.2 • Commissie Kennis en Onderzoek

Op basis van de Strategische Onderzoeksagenda voor de Politie 2015-2018, die op 1 mei 2015 is vastgesteld door de minister van Veiligheid en Justitie na advies van de Politieonderwijsraad, is een onderzoeksprogramma opgesteld. Dit bestaat uit toegepast wetenschappelijk onderzoek dat door de Politieacademie zelf wordt uitgevoerd en wetenschappelijk onderzoek, dat wordt aanbesteed via een jaarlijkse Call. De Politieacademie heeft een aantal onderzoeksthema's en –voorstellen benoemd die starten of reeds lopen in het kader van de Onderzoeksagenda. De Commissie Kennis en Onderzoek (CKO) heeft de procedure van de Call 2015 aangepast en zal begin 2016 met een geactualiseerd onderzoeksprogramma komen.

Functies

De functies van de CKO kunnen als volgt worden samengevat.

Adviesfunctie

Het voorbereiden van het advies over jaarlijkse actualisering van het onderzoeksprogramma van de Strategische Onderzoeksagenda Politie. Hierbij worden, naast uiteraard de Politieacademie en de politie, andere relevante partijen betrokken die grotendeels ook vertegenwoordigd zijn in de CKO en wordt rekening gehouden met actuele ontwikkelingen in de maatschappij en in de wetenschap. Zie ook de signaleringsfunctie. Daarnaast heeft de CKO als taak het adviseren / ondersteunen van de directeur van de Politieacademie bij het uit te besteden wetenschappelijk onderzoek op basis van de Strategische Onderzoeksagenda Politie.

Aanbestedings- en begeleidingsfunctie

De commissie besteedt onderzoek uit aan universiteiten en externe onderzoeksbureaus, begeleidt de uitvoering van het externe onderzoek, de oplevering van eindproducten en laat zich adviseren over opname in een van de P&W-publicatiereeksen door de Redactieraad P&W. Dit zal in 2016 wederom een belangrijk deel van de werkzaamheden beslaan.

Stimuleringsfunctie

Het bevorderen van de doorwerking van onderzoeksresultaten richting praktijk, beleid en onderwijs. Hiertoe wordt in 2016 een rubricering afgerond naar thema's van alle P&W-onderzoeken vanaf 2002, waarbij tevens per onderzoek kort wordt aangegeven: doelstelling, centrale onderzoeksvragen, soort onderzoek, methoden van aanpak, plaats(en) van onderzoek en een samenvatting. Ook wordt doorgedaan met initiatieven om de doorwerking van wetenschappelijk onderzoek te stimuleren en de discussie hierover aan te gaan.

Signaleringsfunctie

Het over en weer attenderen, signaleren en eventueel agenderen van maatschappelijke ontwikkelingen en veranderende politiepraktijken wat kan leiden tot nieuw onderzoek en accentverschuivingen in de Strategische Onderzoeksagenda Politie en de daarop gebaseerde jaarlijkse Call.

Platformfunctie

Bestuurlijk en inhoudelijk. Deze is gewaarborgd door de brede samenstelling van de CKO. Vertegenwoordigd zijn immers: de politie, de Politieacademie, de regioburgemeesters, het Openbaar Ministerie, de politievakbonden en de wetenschap. Daarnaast zijn het WODC en het ministerie van Veiligheid en Justitie betrokken.

Activiteiten 2016

Call 2015

In augustus 2015 is, conform de aangepaste procedure, de inschrijving op de Call 2015 gesloten van een eerste ronde van onderzoeksideeën, bestaande uit maximaal twee pagina's. Deze leverde 88 onderzoeksideeën op. Hiervan is een beperkt aantal

geselecteerd voor nadere uitwerking tot een onderzoeksvorstel door de indieners. Hiervoor is afgestemd met deskundigen van binnen en buiten de politie. In januari 2016 wordt door de CKO de uiteindelijke selectie vastgesteld van onderzoeksvorstellen, die worden voorgelegd aan het College van Bestuur van de Politieacademie. Deze te selecteren onderzoeksvorstellen zullen dus deel uit gaan maken van het extern aan te besteden onderzoeksprogramma op basis van de Strategische Onderzoeksagenda Politie. Met name het eerste thema ‘inzicht in fenomenen en politieoptreden’ zal hierbij veel aandacht krijgen. Dat is logisch. Politie en Wetenschap, ofwel het extern aanbesteden van onderzoek, heeft al langere tijd het accent liggen bij dit thema. Daarnaast is ‘effectiviteit van politiewerk’ ook in 2016 een terugkerend thema. Hierbij wordt voortdurend afgestemd met de Politieacademie over haar onderzoek en wordt er gekeken naar mogelijke overlap met onderzoek van onder meer het WODC en de Inspectie Veiligheid en Justitie.

Voortgang onderzoekprogramma

De meeste onderzoeken kennen een doorlooptijd van ongeveer een jaar. Een aantal onderzoeken wordt eind 2015 afgerond en wordt begin 2016 gepubliceerd. In het voorjaar van 2016 zal een geactualiseerd overzicht worden opgesteld van de voortgang van het onderzoeksprogramma 2016 en de startende onderzoeken op basis van de Call 2015. In totaal zijn er begin 2016 nog ongeveer twintig lopende externe onderzoeken. Daar komen in 2016 naar verwachting ongeveer vijftien onderzoeken bij.

Doorwerking

Een structureel aandachtspunt zal daarnaast zijn de discussie over doorwerking van wetenschappelijk onderzoek naar politiepraktijk en –onderwijs te stimuleren en te faciliteren. Dit zal gebeuren door middel van seminars en/of andere initiatieven. Er zal worden gestart met het schrijven van ‘lesbrieven’ voor docenten: van elk afgerond onderzoek wordt bekeken welk deel van het desbetreffende onderzoek interessant en bruikbaar kan zijn voor het politieonderwijs. Hiermee wordt tevens geprobeerd bij te dragen aan het op peil houden van de vakbekwaamheid van docenten. Bij de vertaling naar onderwijs zal nauw worden afgestemd met de andere commissies van de Politieonderwijsraad.

4.3 • Commissie Horizontale Afstemming en Verantwoording

De commissie horizontale afstemming en verantwoording (HAV) is in 2014 van start gegaan met de opdracht een afstemmings- en kwaliteitsplatform voor de Politieacademie en haar stakeholders te zijn. In het verlengde van de taakopdracht van de Raad, buigt de commissie zich niet alleen over de kaders waarbinnen het politieonderwijs gestalte krijgt, maar levert tevens een bijdrage aan de benodigde dialoog over de inrichting, uitvoering en resultaten van politieopleidingen.

In de commissie HAV vinden de Politieacademie, de politie en andere belanghebbenden van het politieonderwijs een gemeenschappelijk platform, waar signalen, wensen, mogelijkheden en beperkingen kunnen worden besproken. De Politieacademie kan de opbrengst daarvan benutten bij de inrichting en uitvoering van onderwijs- en vormingsactiviteiten. Gezamenlijk kan de commissie initiatieven nemen om onderwerpen te agenderen binnen de Politieonderwijsraad.

Functies

De functies van de commissie HAV kunnen als volgt worden samengevat.

Signaleringsfunctie

Het over en weer signaleren van maatschappelijke ontwikkelingen, veranderende onderwijs- en politiepraktijken en resultaten van onderzoek.

Afstemmingsfunctie

De Politieacademie werkt op diverse thema's en op verschillende organisatieniveaus samen met haar partners. Het platform van de HAV kan deze samenwerking verder versterken en bijdragen aan de onderlinge verbinding en het maken van gezamenlijke afspraken.

Horizontale verantwoordingsfunctie

De Politieacademie kan via de commissie haar stakeholders doelgericht betrekken bij het eigen stelsel van kwaliteitszorg en op horizontale wijze verantwoording afleggen over bereikte resultaten. Signalen vanuit de stakeholders kunnen de directie van de Politieacademie helpen tijdige maatregelen te treffen als daar aanleiding toe bestaat.

Adviesfunctie

De commissie kan het initiatief nemen om onderwerpen te agenderen in de Politieonderwijsraad, gericht op advisering door de Raad (aan de minister, de Politieacademie, de politie of andere stakeholders van het politieonderwijs).

Activiteiten 2016

In 2014 is door de commissie een voorraadagenda opgesteld waarin thema's verwoord zijn en nadien geclusterd in drie hoofdthema's:

- vorming en weerbaarheid als onderdeel van opleidingen en trainingen;
- kwaliteitszorg, stelsel en organisatie;
- (strategisch) HRM/HRD-beleid en de ontwikkeling van startbekwaam naar vakbekwaam.

De voorraadagenda wordt tijdens elke vergadering besproken en aangevuld op basis van actuele wensen en behoeften. Voor 2016 staan, vanuit deze voorraadagenda, de thema's 'professionele weerbaarheid', kwaliteitszorg' en 'parate kennis bevoegdheden politie / politievakmanschap' geagendeerd.

Ondanks het dynamische karakter van de voorraadagenda wordt deze begin 2016 middels een extra consultatieronde herijkt op basis van de wensen en behoeften van de Politieacademie en de stakeholders. De ontwikkelingen in het werkveld, zoals die geschetst zijn in hoofdstuk rode draad, zullen hierbij zeker een rol spelen. Naast een inhoudelijke herijking wordt in 2016 ook gekeken naar de wensen en behoeften van de Politieacademie en haar stakeholders met betrekking tot het proces van afstemming, verbinding en verantwoording in de commissie

Budgettair kader en begroting 2016

Een uitgewerkte begroting is op dit moment niet mogelijk. Weliswaar is het budgettaire kader helder (1,295 miljoen euro op jaarbasis), maar de organisatorische ophanging als bijzondere organisatie-eenheid in een 'zijtak' onder de korpsleiding is nog niet gerealiseerd en ook de overkomst van mensen en middelen vanuit de Politieacademie moet nog plaatsvinden. Dit laatste betreft één fte ten behoeve van de commissie HAV en daarnaast betreft het de vaste bezetting van het vm. Bureau Politie en Wetenschap (nu: secretariaat commissie K&O).

Verder moeten de kosten van de nieuwe locatie (huur, voorzieningen) nog worden doorgerekend. De nieuwe locatie telt acht à tien werkplekken, biedt goede ruimte om te vergaderen en is voor een periode van vijf jaar gehuurd tegen een voordelige prijs-/ kwaliteitsverhouding.

Over 2015 heeft de Politieonderwijsraad een bedrag van bijna 100.000 euro kunnen overhouden in verband met het meer in eigen beheer uitvoeren van projecten en vergaderen op eigen locatie. Met het budget van 2016 en de resterende middelen over 2015 beoogt de Politieonderwijsraad het eigen secretariaat van een impuls te voorzien, qua expertise en capaciteit, en daarmee ook de samenwerking met politie en Politieacademie te versterken.

Een begroting over 2016 komt in het voorjaar beschikbaar en wordt bilateraal voorbereid met betrokkenen, alsmede met de afdeling Bedrijfsvoering van het Politie Diensten Centrum.

Samenstelling Politieonderwijsraad en Commissies

De samenstelling van de Politieonderwijsraad is per 1 december 2015 als volgt:

- De heer prof. dr. F. Leijnse (voorzitter)
- De heer drs. H. Huisjes MSM (secretaris)

Leden:

- Namens het Regioburgemeestersoverleg:
 - Mevrouw mr. G.H. Faber (burgemeester Zaanstad)
- Namens de politie:
 - De heer R.G.C. Bik (plaatsvervangend korpschef Politie)
 - De heer mr. H.P. van Essen (Politie, lid korpsleiding)
 - Mevrouw mr. E.G.M. Huyzer (politiechef Noord-Holland)
- Namens het Openbaar Ministerie:
 - De heer mr. B.W.J. Steensma MPA (hoofdofficier Arrondissementsparket Noord-Holland)
- Namens de politievakorganisaties:
 - De heer H.H. Busker (voorzitter politievakorganisatie NPB)
 - De heer G. van de Kamp (voorzitter politievakbond ACP)
- Namens het beroepsonderwijs:
 - De heer drs. E.C.M. de Jaeger (voorzitter raad van bestuur ROC van Amsterdam)
- Namens het hoger onderwijs:
 - Mevrouw mr. H.G.M. van Oldeniel (lid College van Bestuur Saxion / University of Applied Science)
- Als onafhankelijk lid:
 - De heer prof. mr. dr. M.J. Cohen (tevens vicevoorzitter),
- Namens de Politieacademie:
 - De heer L.Th.C. Kuijs (voorzitter college van bestuur)
 - Mevrouw F.H. Everts MPA (plv. voorzitter college van bestuur)

Adviserende leden:

- Namens het ministerie van Veiligheid en Justitie
 - Mevrouw dr. B. Marsman (Directoraat-generaal Politie, programmamanager HRM&O)
 - De heer mr. W.F. Saris MPS (Directoraat-generaal Politie, directeur Middelen)

Commissie Kwalificatiestructuur politieonderwijs (KSP)

De samenstelling van de Commissie Kwalificatiestructuur Politieonderwijs (KSP) is per 1 december 2015 als volgt:

- De heer prof. dr. F. Leijnse (voorzitter)
- De heer drs. Th.G. Jansen (secretaris)

Leden:

- Op voordracht van het Regioburgemeestersoverleg:
 - Mevrouw mr. G.H. Faber (burgemeester Zaanstad)
- Op voordracht van de politie:
 - De heer mr. H. van Essen (Politie, lid korpsleiding)
 - Mevrouw S.C.C. Appels-Verhulst (Politie, Staf korpsleiding)
- Op voordracht van het Openbaar Ministerie:
 - De heer mr. L. Plas (SSR)
- Op voordracht van de politievakorganisaties:
 - De heer R.W.P. Jacobs (politievakorganisatie ACP)
 - De heer F. Kuiper (politievakorganisatie NPB)
- Op voordracht van het (hoger) beroepsonderwijs:
 - Vacature
- Op voordracht van de Politieacademie:
 - De heer drs. L. Krook (Staf Onderwijs)
 - Mevrouw drs. N. Raaijmakers

Adviserende leden:

- Namens de Koninklijk Marechaussee
 - De heer P.T.J. Bakker (hoofd sectie opleidingszaken; Opleidings- en trainingscentrum KMar)
 - De heer M.A. Nordsiek (Opleidings- en trainingscentrum KMar)
- Namens het ministerie van Veiligheid en Justitie
 - De heer E.R. Molenbeek (Directoraat-generaal Politie; Programma HRM & O)

Commissie Kennis & Onderzoek (K&O)

De samenstelling van de Commissie Kennis en Onderzoek (CKO) is per 1 december 2015 als volgt:

- De heer prof. mr. dr. M.J. Cohen (voorzitter)
- Mevrouw drs. A. Venderbosch (secretaris)

Leden:

- Op voordracht van het Regioburgemeestersoverleg:
 - De heer drs. H.J. Meijer (burgemeester Zwolle)
- Op voordracht van de politie:
 - De heer drs. P. de Meij MBA (Politie, directeur Operatiën)
 - De heer drs. F. Paauw (politiechef Rotterdam)
- Op voordracht van het Openbaar Ministerie:
 - De heer mr. F. Westerbeke (hoofdofficier van justitie Rotterdam)
- Op voordracht van de politievakorganisaties:
 - De heer G. van de Kamp (voorzitter politievakorganisatie ACP)
 - Mevrouw drs. L.A.M. Renfurm (politiievakorganisatie ANPV)
- Op voordracht van de Politieacademie:
 - Vacature
 - De heer P. van Os (wnd. directeur OK&O)
- Op voordracht van het hoger onderwijs:
 - Vacature
- Onafhankelijke wetenschappers op het terrein van veiligheid en justitie
 - De heer prof. dr. mr. J.J.M. van Dijk (emeritus hoogleraar victimologie Tilburg University)
 - Mevrouw dr. J.H.L.J. Janssen (hoofd onderzoek Landelijk Expertise Centrum Eergerelateerd Geweld en lector Veiligheid in afhankelijkheidsrelaties Avans Hogeschool)
 - De heer prof. dr. F.L. Leeuw (directeur WODC)

Adviserende leden:

- Namens het ministerie van Veiligheid en Justitie
 - Mevrouw dr. B. Marsman (Directoraat-generaal Politie, programmamanager HRM&O)

Commissie Horizontale afstemming en verantwoording (HAV)

De samenstelling van de Commissie Horizontale Afstemming en Verantwoording (HAV) is per 1 december 2015 als volgt:

- De heer drs. E.C.M. de Jaeger (voorzitter)
- De heer drs. A.B.J. Wennekes (secretaris)

Leden:

- Op voordracht van het Regioburgemeestersoverleg:
 - De heer drs. J.C.G.M. Berends MPA (burgemeester Apeldoorn)
- Op voordracht van de politie:
 - De heer drs. G. van den Berg MA (Politie, directie Operatiën)
 - Mevrouw drs. E. de Kleer (Politie, directie HRM)
 - Mevrouw M. Moor (politie, directie HRM)
- Op voordracht van het Openbaar Ministerie:
 - De heer mr. drs. R.L.H. van Tooren (SSR, directeur opleidingen)
- Op voordracht van de politievakorganisaties:
 - De heer S. van der Bent (politieorganisatie ACP)
 - De heer H. Dirkmaat (politievakorganisatie NPB)
 - Mevrouw drs. L.A.M. Renfum (politievakorganisatie ANPV)
- Op voordracht van de Politieacademie:
 - De heer P.J. Gieling (school voor politiekunde)
- Op voordracht van het Hoger Onderwijs:
 - De heer prof. dr. A.F.M. Nieuwenhuis (Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, Kenniscentrum Kwaliteit en Leren)

Adviserende leden:

- Namens het ministerie van Veiligheid en Justitie
 - Mevrouw dr. B. Marsman (Directoraat-generaal Politie, programmamanager HRM&O)